

Sygn. akt IV U 144/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Krzywonos
Protokolant:	st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 3 sierpnia 2017 r.

sprawy M. i J. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o umorzenie należności z tytułu składek

na skutek odwołania M. i J. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 30 listopada 2016r znak : (...)

z dnia 30 listopada 2016r znak : (...)

oddala odwołania

Sygn. akt IV U 144/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 3 sierpnia 2017 r.

Decyzją z dnia 30 listopada 2016r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., po rozpoznaniu wniosku z dnia 28 maja 2014r., działając na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 1 ust. 13 pkt 2 ustawy z dnia 09.11.2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność odmówił M. W. umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okresy 12.2003r. – 03.2004r., 05.2004r., 07.2004r. – 02.2009r. w łącznej kwocie 55 181,74 zł, ubezpieczenie zdrowotne za okresy 12.2003r., 07.2004 r., 08.2004r., 10.2004r.-03.2005r., 06.2005r.,-12.2005r., 07.2006r., 09.2006r.-12.2006r., 02.2007r., 03.2007r., 09.2007r.-12.2007r., 03.2008r., 04.2008r., 09.2008r.-11.2008r. w łącznej kwocie 10 203,90 zł oraz na Fundusz Pracy za okresy 01.2009r., 02.2009r. w łącznej kwocie 128,13 zł. W uzasadnieniu wyjaśnił, iż w dniu 7.10.2014r. wydał decyzję określającą warunki umorzenia. Decyzja została doręczona 04.11.2014 r. W ustawowym terminie wnioskodawczyni nie uregulowała należności niepodlegających umorzeniu za osobę prowadzącą działalność

gospodarczą na ubezpieczenia społeczne za okres 04.2012r., ubezpieczenie zdrowotne za okresy 06.2009r., 10.2011r., 02.2012r.-04.2014 r. i Fundusz Pracy za okres 04.2009r.-05.2010r.

Decyzją z dnia 30 listopada 2016r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., po rozpoznaniu wniosku z dnia 28 maja 2014r., działając na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 1 ust. 13 pkt 2 ustawy z dnia 09.11.2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność odmówił J. W. umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okresy 09.2007r., 12.2007r. – 02.2009r. w łącznej kwocie 12 355,51 zł, ubezpieczenie zdrowotne za okresy 09.2007r., 12.2007r.-08.2008r., 11.2008r. w łącznej kwocie 3 527,11 zł W uzasadnieniu wyjaśnił, iż w dniu 18.08.2014r. wydał decyzję określającą warunki umorzenia. Decyzja została doręczona 29.08.2014 r. W ustawowym terminie wnioskodawca nie uregulował należności niepodlegających umorzeniu za osobę prowadzącą działalność gospodarczą na ubezpieczenia społeczne za okres 03.2010r., ubezpieczenie zdrowotne za okres 07.2013r.-09.2013r., i Fundusz Pracy za okresy 04.2009r.-08.2009r., 12.2009r., 04.2010r.-04.2012r., 06.2012r.-01.2013r.

Od powyższych decyzji odwołania złożyli M. W. i J. W.. W odwołaniach wskazywali na swoją trudną sytuację majątkową oraz zdrowotną. Podkreślali, że byli przekonani, iż niepodlegające umorzeniu należności względem ZUS zostały zaspokojone ze środków uzyskanych z egzekucji komorniczej. Ponadto wskazywali, iż nie posiadali wiedzy na temat zadłużenia, gdyż decyzje o warunkach umorzenia były kierowane na adres zlicytowanego mieszkania.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań podtrzymując twierdzenia zawarte w zaskarżonych decyzjach. Ustosunkowując się do treści odwołań wskazywał, że trudno się zgodzić z zarzutem, że nie podanie kwot niepodlegających abolicji ma bezpośredni związek z niewypełnieniem obowiązku ich opłacenia przez skarżących w wyznaczonym do tego terminie. M. W. i J. W. jako przedsiębiorcy mają obowiązek prowadzenia stosownej dokumentacji zgłoszeniowo- rozliczeniowej, która umożliwi określenie stanów należności (zarówno tych opłacanych jak i nieopłaconych), a nawet w przypadku jej braku pozostają inne instrumenty pozwalające na pozyskanie takiej wiedzy. Nic bowiem nie stoi na przeszkodzie, by płatnik wystąpił o wydanie przez organ rentowy, w trybie art. 83 ust 1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, decyzji określającej wysokość zaległych składek. Organ rentowy zauważył też, że pełnomocnik wnioskodawców wiedząc jakie warunki należy spełnić aby skorzystać z przepisów ustawy abolicyjnej oraz prowadzonej egzekucji z nieruchomości nie sprawdził czy należności skierowane do egzekucji (przez ZUS) obejmują wszystkie należności niepodlegające abolicji, a swoje działania ograniczył do poinformowania organu egzekucyjnego o tym by wyegzekwował wszystkie należności należne ZUS. Podkreślono przy tym, że istotnie organy egzekucyjne wyegzekwowały skierowane należności i przekazały do tut. Oddziału ZUS. Jednak nie były to wszystkie należności figurujące na koncie płatnika składek.

Zarządzeniem z dnia 28 lutego 2017 r. Przewodniczący połączył sprawy z w/w odwołań do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod wspólna sygn. akt IV U 144/17

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 maja 2014r. J. W. złożył wniosek o umorzenie należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Decyzją z dnia 18 sierpnia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wydał decyzję Nr (...)określającą warunki umorzenia należności z tytułu składek. W punkcie I wskazał, że według stanu na dzień 28 maja 2014r. umorzeniu będą podlegać należności z tytułu składek na :

- a) ubezpieczenia społeczne za okresy 09.2007r., 12.2007r. – 02.2009r. w łącznej kwocie 12 355,51 zł,
- b) ubezpieczenie zdrowotne za okresy 09.2007r., 12.2007r.- 08.2008r., 11.2008r. w łącznej kwocie 3 527,11 zł,

W punkcie II decyzji poinformował, że warunkiem umorzenia należności z pkt I jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Jednocześnie wskazał, że należności te należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że na dzień

złożenia wniosku J. W. posiada zadłużenie za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność na ubezpieczenia społeczne za okres 03.2009-08.2009, 02.2010-09.2013, ubezpieczenie zdrowotne za okres 10.2006-08.2007, 10.2007-11.2007, 03.2009, 05.2009-08.2009, 02.2010, 04.2010-04.2012, 06.2012-09.2013 oraz Fundusz Pracy za okres 04.2009-08.2009, 12.2009, 04.2010-04.2012, 06.2012-01.2013 niepodlegające umorzeniu na podstawie ustawy abolicyjnej. Podał, że zapłata w/w należności oraz należności powstałych po dniu złożenia wniosku warunkuje umorzenie należności wymienionych w punkcie I decyzji.

Powyższa decyzja została skutecznie doręczona w dniu 29 sierpnia 2014 r. Od tej decyzji J. W. nie składał odwołania.

J. W. w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się w/w decyzji z dnia 18 sierpnia 2014r. nie opłacił całości wskazanych w niej należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

W dniu 28 maja 2014r. M. W. złożyła wniosek o umorzenie należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Decyzją z dnia 7 października 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wydał decyzję Nr (...)określającą warunki umorzenia należności z tytułu składek. W punkcie I wskazał, że według stanu na dzień 28 maja 2014r. umorzeniu będą podlegać należności z tytułu składek na :

a) ubezpieczenia społeczne za okresy 12.2003r. – 03.2004r., 05.2004r., 07.2004r. – 02.2009r. w łącznej kwocie 55 181,74 zł,

b) ubezpieczenie zdrowotne za okresy 12.2003r., 07.2004 r.- 08.2004r., 10.2004r.-03.2005r., 06.2005r.,-12.2005r., 07.2006r., 09.2006r.-12.2006r., 02.2007r.-03.2007r., 09.2007r.-12.2007r., 03.2008r.-04.2008r., 09.2008r.-11.2008r. w łącznej kwocie 10 203,90 zł,

c) Fundusz Pracy za okresy 01.2009r.- 02.2009r. w łącznej kwocie 128,13 zł.

W punkcie II decyzji poinformował, że warunkiem umorzenia należności z pkt I jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Jednocześnie wskazał, że należności te należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że na dzień złożenia wniosku M. W. posiada zadłużenie za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność na ubezpieczenia społeczne za okres 03.2009-04.2012, na ubezpieczenie zdrowotne za okres 03.2009, 05.2009-04.2012 oraz Fundusz Pracy za okres 04.2009-05.2010 niepodlegające umorzeniu na podstawie ustawy abolicyjnej. Podał, że zapłata w/w należności oraz należności powstałych po dniu złożenia wniosku warunkuje umorzenie należności wymienionych w punkcie I decyzji.

Powyższa decyzja została skutecznie doręczona w dniu 4 listopada 2014 r. Od tej decyzji M. W. nie składała odwołania.

M. W. w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się w/w decyzji z dnia 7 października 2014r. nie opłaciła całości wskazanych w niej należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

Podstawę ustaleń dokonanych w sprawie stanowiły dowody z dokumentów zawartych w aktach ZUS oraz aktach niniejszej sprawy, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie należy zauważyć, że w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz rozstrzygnięcia sądu. Tę ustaloną linię judykatury potwierdza m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2010r. sygn. II UK 309/09 stanowiący, iż zgodnie z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji (art. 477¹⁴ § 2 i art. 477^{14a} k.p.c.) w granicach jej treści i przedmiotu.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012r. poz. 1551) na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym

oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych:

1) która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż wymieniona w pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Ust. 10 stanowi, że warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Niepodlegające umorzeniu należności podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia (art. 1 ust. 11).

W przedmiotowej sprawie decyzje z dnia 7 października 2014r. (dotycząca M. W.) oraz z dnia 18 sierpnia 2014 r. (dotycząca J. W.), określające warunki umorzenia składek uprawomocniły się odpowiednio 4 grudnia 2014 r. i 29 września 2014 r. Decyzje te zostały bowiem skutecznie doręczone na adres mieszkania wnioskodawców Ul (...), objętego egzekucją komorniczą. Korespondencje zawierające w/w decyzje z dnia 7 października 2014r. i z dnia 18 sierpnia 2014 r. zostały odebrane odpowiednio 4 listopada 2014 r. i 29 sierpnia 2014 r. przez K. W. pełnoletniego syna M. i J. W.. Wnioskodawcy nie wskazali organowi rentowemu innego adresu stałego pobytu lub adresu do korespondencji zatem doręczenia nastąpiły skutecznie. M. i J. W. nie składali odwołań od w/w decyzji zatem stały się one prawomocne.

W związku z powyższym 12-miesięczny okres na uregulowanie należności niepodlegających umorzeniu upłynął odpowiednio z dniem 4 grudnia 2015 r. i 29 września 2015 r. M. i J. W. nie opłacili w w/w terminie 12 miesięcy całości należności niepodlegających umorzeniu o których była mowa w w/w decyzjach z dnia 7 października 2014r. i z dnia 18 sierpnia 2014 r.

Odnosząc się do okoliczności podniesionych w odwołaniu, a dotyczących sytuacji losowej M. i J. W., należy wskazać, że zarówno sytuacja zdrowotna jak i ekonomiczna zobowiązanych pozostaje bez wpływu na konsekwencje jakie ustawa wiąże z niedopełnieniem warunku zapłaty w terminie 12 miesięcznym od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia niepodlegających umorzeniu składek.

Uwzględniając powyższe w ocenie Sądu decyzje organu rentowego z dnia 30 listopada 2016 r. są prawidłowe, zgodne ze stanem prawnym i dlatego odwołania podlegają oddaleniu w trybie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. jako bezzasadne.